

اطلس راههای

ایران

Road Atlas of

IRAN

گیتاشناسی
GITASHENASI
1932

سری اطلس‌های گیتاشناسی نوین - ۱۳۴۷

سرداشه	: انتشارات جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی نوین
عنوان و نام پدیدآور	: مجلس راههای ایران ۱۳۰۱ طرح تهیه، کارتوگرافی رایانه‌ای و چاپ از انتشارات جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی نوین، تهیه و تنظیم سعید بختیاری
وضعیت پرداخت	: آبروست ۱۳۹۳
مشخصات نشر	: تهران انتشارات جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی نوین، ۱۳۰۰
مشخصات ظاهری	: ۳۳۴ص: مقبوضه رنگی، خشنه رنگی،
فروست	: سری انتشارات گیتاشناسی نوین ۱۳۹۳
شابک	: 978-964-922-743-5
وضعیت فهرست نویسی	: آریا
موضوع	: راهها -- ایران -- نقشهها -- Maps -- Iran -- Roads راهها و شهرستانها -- ایران -- Iran -- Cities and towns روستاها -- ایران -- Iran -- Villages هنرها و مسافرخانهها -- ایران -- Iran -- Hotels
شماره فهرست نویسی	: بختیاری، سعید، ۱۳۳۰ -
رده‌بندی کتابخانه	: GT34
رده‌بندی دهی	: 917.05
شماره کتابشناسی ملی	: 671711

گیتاشناسی
GITASHENASI

طرح تهیه، کارتوگرافی رایانه‌ای و چاپ از:

انتشارات جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی نوین

نمایگاه و فروشگاه مرکزی: تهران، میدان هفت تیر، ابتدای خیابان گمبوخان زند، شماره ۱۷
کد پستی: ۱۵۸۵۹۱۷۷۱۴ | تلفن: ۰۲۱-۸۳۴۴۳۸۰ | فکس: ۰۲۱-۸۸۴۱۲۹۱۰

مرکز پخش و فروش: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، چهارم آذوقه علی‌شیر، جنب پارک دانشجو،
خیابان رازی، خیابان استاد شهریار، شماره ۳۰ | کد پستی: ۱۱۳۳۷۳۴۶ |
تلفن: ۰۲۱-۹۳۳۴۵۰۳ و ۰۲۱-۶۰۷۱۳۶۰۳ | فکس: ۰۲۱-۶۶۷۰۵۷۸۲

gitashenasi.com info@gitashenasi.com gitashenasi

* **اطلس راههای ایران ۱۳۰۱**

* تهیه و تنظیم: سعید بختیاری

* طرح روی جلد: سپهر بختیاری

* چاپ اول: نوروز ۱۳۰۱

* چاپ: هامون

* صحافی: فرد

* تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

* قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

© **کلیه حقوق نشر برای انتشارات گیتاشناسی نوین محفوظ است.**

هر گونه استفاده تکثیر، تقلید و اقتباس، اسکن و کپی برداری از این اثر، اعم از الکترونیکی و چاپ، چه بصورت کامل یا بخشی از آن، یا استفاده در نرم افزارها، بدون اجازه کتبی از انتشارات گیتاشناسی نوین ممنوع است و متخلفین به موجب قانون حمایت از مؤلفان تحت تعقیب قضایی قرار خواهند گرفت.

مقدمه

در نوروز سال ۱۳۶۰، مؤسسه گیتاشناسی برای نخستین بار در ایران اقدام به انتشار اطلس راههای ایران نمود و از آن سال تاکنون این اطلس به دفعات تجدید چاپ شده است. از چند سال پیش که بازنگری و تجدید نظر کامل این اطلس در دستور کار گیتاشناسی قرار گرفت، فعالیت های گسترده ای در جهت جمع آوری اطلاعات جدید و تدوین مطالب جنبی متنوع آغاز گردید. در طرح اولیه این اطلس قرار بود که اطلاعات کامل و جامعی از تک تک موارد مطرح شده در نقشه، به ویژه در مورد جاذبه های توریستی، آثار تاریخی، موزه ها، آبشارها، غارها، آب های معدنی و همچنین پارک های ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه های حیات وحش و مناطق حفاظت شده و محدوده های آنها، علائم راهنمایی و راهنمایی، توضیحات مختصری در مورد معایب و تعمیرات اتومبیل و . . . به چاپ برسد. به دلیل گستردگی موارد و موضوعات مورد نظر تصمیم بر این شد که مجموعه های مجزایی در هر مورد منتشر شود و از تراکم مطالب در یک کتاب که حجم بسیار بزرگی را در بر می گرفت، صرف نظر شود. در نخستین گام، مجموعه ای از جغرافیای استان های ایران تحت عنوان «گیتاشناسی استان های ایران» در سال ۱۳۸۲ منتشر شد که ویرایش دوم آن نیز با تجدید نظر کامل در متن ها، جداول، تصاویر و نقشه ها در سال ۱۳۹۳ انتشار یافت. همچنین، در پاییز سال ۱۳۹۲، پس از دو سال تلاش، کتاب جامع و نسبتاً کاملی از نقاط دیدنی ایران با عنوان «چهره ایران» در ۵۱۲ صفحه رنگی، در قطع وزیری، به چاپ رسید. در این کتاب علاوه بر معرفی بیش از ۵۷۰۰ مکان دیدنی، اعم از جاذبه های تاریخی، فرهنگی و طبیعی، بیش از ۲۵۵۰ تصویر رنگی نیز به چاپ رسیده است. به موازات تهیه و تدوین این اطلس، مؤسسه گیتاشناسی امور کارتوگرافی خود را از آنالوگ به دیجیتال تغییر داد و بدین ترتیب تحولات شگرفی در نحوه ارائه و به روز کردن اطلاعات نقشه ها پدید آمد. به همین جهت برخلاف گذشته این امکان به وجود آمده است که بتوان در هر تجدید چاپ، مطالب و اطلاعات نقشه ها را مورد تجدید نظر قرار داد. به علاوه در همین مدت به سفارش مؤسسه گیتاشناسی، نقشه برجسته نمای ایران توسط مؤسسه آلف کارتوگرافی لورگون تهیه شد که به عنوان پس زمینه نقشه های اطلس حاضر به چاپ رسیده است. با بررسی نظرات اصلاحی و پیشنهادی، قطع کتاب به اندازه کنونی تغییر یافت تا استفاده از آن به ویژه در اتومبیل با سهولت بیشتری صورت پذیرد. بدین ترتیب ویرایش نخست این کتاب در نوروز سال ۱۳۸۰ با عنوان «اطلس راههای ایران ۱۳۸۰» به چاپ رسید.

کتاب حاضر ویرایش سیزدهم از سال ۱۳۸۰ تاکنون محسوب می‌شود. تجدیدنظر کامل اطلاعات نقشه‌ای آن از اوایل سال ۱۳۹۹ آغاز شده و تغییرات مربوط به اطلاعات راهها و تغییرات تقسیمات کشوری تا دی‌ماه ۱۴۰۰ در نقشه‌ها لحاظ شده است. در طی این سال‌ها و در ویرایش‌های مختلف، هم‌زمان با به‌روزرسانی اطلاعات نقشه‌ها، تغییرات زیادی در شکل و محتوا و تعداد صفحه‌های اطلس هم پدید آمده است.

در تنظیم اطلاعات راهها، آزادراهها از بزرگراهها تفکیک شده و علیرغم تعاریف گوناگونی که در مورد آزادراه و بزرگراه و وجوه متمایز آنها وجود دارد، از نظر این اطلس، آزادراه به بزرگراههایی اطلاق می‌گردد که اولاً دارای هیچگونه تقاطع همسطح نیست و ثانیاً، و مرور وسایل نقلیه در آنها تنها با پرداخت عوارض قانونی آنها میسر خواهد بود. مانند آزادراه ترحم - قزوین و با آزادراه تهران - ساوه.

برای آشنایی با نقاط دیدنی ایران فهرستی از اماکن دیدنی و جاذبه‌های گردشگری هر استان به تفکیک شهرستان، همراه با تصاویر متنوع در ۶۴ صفحه شش‌گانه است. همچنین فهرست تمامی هتل‌های کشور، با ذکر نام، درجه، آدرس، شماره تلفن و آدرس پستی شماره استان در ۳۸ صفحه پایانی کتاب ذکر شده است.

در این اطلس مجموعاً نام بیش از ۱۵۰،۰۰۰ مکان جغرافیایی مهم از کوه، رود، دریاچه، جزیره، روستا، شهر و... ذکر گردیده که فهرست القاب و راهنمای موقعیت آنها در دو بخش انتهایی کتاب آمده است. جدول مسافت شهرهای مهم و مبادی ورودی و خروجی کشور نیز در دو صفحه ۱۱۰ و ۱۱۱ و نقشه خطوط هوایی هم در صفحه ۱۱۲ به چاپ رسیده است.

برای استفاده بهتر و مطلوب‌تر از این اطلس توجه به موارد زیر ضروری است:

- ۱- در حلقه اول، مقیاس نقشه‌های اطلس ۱:۱۰۰۰۰۰۰ بوده و بنابراین هر سانتیمتر روی نقشه برابر با ۱۰ کیلومتر روی زمین می‌باشد.
- ۲- نقشه‌های اطلس در واقع یک نقشه یکپارچه است که به صورت صفحه‌های مجزا تقسیم‌بندی گردیده و در لبه هر صفحه نسبت به صفحه مجاور خویش ۲ الی ۴ سانتیمتر اضافه چاپ شده است. بدین ترتیب پی‌گیری راههای مورد نظر در صفحات قبل یا بعد از آن به آسانی میسر است (به طور مثال: شهرست‌هم در صفحه ۱۵ و هم در صفحه ۱۶ چاپ شده و دنباله راه نوشهر - آستارا در صفحه ۱۵، پایستی در صفحه ۱۶ پی‌گیری نمود). به همین لحاظ امکان دارد بعضی از اطلاعات که در لبه صفحه قرار دارند به صورت ناقص و بریده چاپ شده باشند که با مراجعه به صفحه مجاور می‌توان اسم مورد نظر را به طور کامل مشاهده نمود.
- ۳- برای یافتن سریعتر نقاط و راههای مورد نظر، به چند طریق زیر می‌توان عمل نمود:
 - الف - در صفحات ۲ و ۳ راهنمای اتصال صفحات، به صورت رنگی چاپ شده و محدوده جغرافیایی هر صفحه نسبت به چند شهر مهم مشخص گردیده است.
 - ب - با مراجعه به فهرست اسامی شهرها و روستاها (صفحه ۱۷۹ الی ۲۷۸) و فهرست عوارض طبیعی (صفحه ۲۸۱ الی ۲۸۸) می‌توان شماره صفحه و موقعیت محل مورد نظر را یافته و به وسیله آن، سریعتر نقطه دلخواه را به دست آورد (برای توضیح بیشتر در مورد استفاده از آندکس، به صفحه ۱۷۸ رجوع کنید).

پ - همانگونه که در راهنمای اتصال صفحات، (صفحات ۲ و ۳) مشخص است، صفحات اطلس از روی نقشه ایران به ترتیب از راست به چپ و از بالا به پائین تدوین گردیده است و چنانچه راه مورد نظر به لبه صفحه ختم شده است کافی است که به صفحه پشت رجوع کرده و ادامه راه را دنبال نمود و اگر راه به بالا و پائین صفحه ختم شده باشد می توان به صفحه ای که شماره آن در مثلث زرد رنگی در بالا یا پائین هر صفحه مشخص است، مراجعه نمود.

۴- در وسط هر دو صفحه مجاور که به صورت یک نقشه یک تکه چاپ شده، مقداری سفیدی در نظر گرفته شده است و اسامی که در بین عطف اطلس چاپ شده، ممکن است به دو صورت مجزا به نظر برسد و یا این که علامت محل در یک صفحه و نام آن در صفحه روبرویی چاپ شود که با توجه به این مسئله باید دقت نمود اسامی به صورت کامل خوانده شوند.

۵- علائم تقسیمات کشوری (مراکز دهستان، بخش، شهرستان و استان)، فقط مختص ایران بوده و در مورد سایر کشورها، از علائم فوق به نسبت اهمیت شهرها استفاده شده است.

۶- از آنجا که کشور ایران در نیمکره شرقی و نیمکره شمالی قرار گرفته، طول و عرض های جغرافیایی به ترتیب شرقی و شمالی می باشند که برای جلوگیری از تکرار بیش از حد، از ذکر آنها در صفحات اطلس خودداری شده است.

۷- خطوط مرزی در این اطلس مطلقاً سندیت رسمی نداشته و جهت موارد حقوقی قابل استناد نمی باشد.

در طی سالیان اخیر و در پی انتشار نقشه ها، اطلس ها و کتاب های گوناگون گیتاشناسی نوین، نظرات پیشنهادی و اصلاحی علاقمندان و صاحب نظران از اقصی نقاط کشور، همواره سهم مهمی در بهبود نسبی انتشارات این مؤسسه داشته است. به ویژه لازم است از حساسیت ها و پی گیری های عزیزانی یاد شود که از طریق نامه، ایمیل، و یا حضوراً موارد اصلاحی در اطلس راههای ایران را به اطلاع رسانده اند. به علاوه لازم به ذکر است که حدود نیمی از تصاویر این ویرایش، از جمله تصاویر جلد و پشت جلد حاصل تلاش و پشتکار آقای هاتف همایی است.

همچنین همکاری صمیمانه برخی ادارات و سازمان های ذیربط به ویژه وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت نفت سهمی مهم در تکامل این مجموعه به عهده داشته است. امید است ارائه این اثر نیز گامی هر چند کوچک در تکامل و توسعه جغرافیای ملی ایران شناخته شود و سهم خود را در پیشبرد فرهنگ عمومی ادا نماید.

سعید بختیاری
انتشارات جغرافیایی و کار توگرافی
گیتاشناسی نوین
نوروز ۱۴۰۱

فهرست مندرجات

۱	راهنمای علائم
۲	راهنمای اتصال صفحات
۴	نقشه راههای ایران
۱۰۸	نقشه راهنمای خطوط راه آهن ایران
۱۱۰	جدول فاصله شهرها و نقاط مهم
۱۱۲	نقشه راهنمای خطوط هوایی ایران
۱۱۳	چهره ایران
۱۷۷	فهرست اسامی و موقعیت شهرها و روستاها
۱۷۸	روش استفاده از فهرست
۲۷۹	فهرست اسامی و موقعیت عوارض طبیعی
۲۸۹	فهرست هتل‌های ایران